

на пътя между духовното сръдище *Парория* и Търново. Мънастирскитѣ брата въ Сливенската „Малка Свѣта Гора“ ще сж вземали живо участие въ кооперирането на Теодосий съ Григорий Синаита, но отъ тѣхнитѣ духовни трудове ние нѣмаме нито единъ на ржка. Това се обяснява съ обстоятелството, че съ падането ни подъ турцитѣ мънастиритѣ сж били срутени, богатствата имъ разграбени, а мънастирскитѣ брата — изпосѣчени. Че въ Сливенскитѣ нѣдра ще сж се крили доволно много писменни цѣнности, за това говори прѣданието, какво тукъ сж били намѣрени пергаментни паметници, гърнета съ вързопъ книги, хрисовули и т. н. Спомена се и за загатвания въ Сливенъ хрисовулъ, даденъ отъ Шишманъ на Сотирския мънастиръ, за намѣрения въ Жеравна сандѣкъ, пълненъ съ старобългарски ржкописи, който билъ занесенъ тамъ отъ Сливенъ прѣзъ врѣме прѣселването на сливенци (1830 г.) и т. н. За заравяни въ земята около Сливенъ разни ржкописи чѣвалъ и *Иречекъ*, когато спохождалъ тоя край, а *Венелинъ* ето що пише :

„Единъ тукашенъ старецъ ни разправяше, че около Сливенъ и околнитѣ му села, най-вече Нейково, Жеравна, Градецъ и Ичера, се намирали запазени сума писмени паметници отъ българското царство, най-вече съ слова на заешка кожа. Часть отъ тѣхъ, избавени отъ ржцѣтѣ на турци и гърци, били „изчерпани отъ вѣнь“, т. е. прибирани отъ пжтници и охотници, идящи отъ Влашко и Русия“¹⁾

Самъ сливенецѣтъ Дукиади, който може да се счита за първи български библиографъ, е идвалъ въ Сливенъ слѣдъ 1830 г., като обикалялъ околността му дори до Месемврия и събиралъ такива паметници, за да ги носи на „ученолюбиви“ въ Влашко и Русия, дѣто безвъзвратно сж се загубили.

Крупни гръцки светотатства надъ български ржкописи въ Сливенъ не се помнятъ. Знае се само, че „славянскитѣ надписи“ на мраморнитѣ плочи въ черквата Св. Димитъръ, несъмнено прѣнесени отъ старобългарски въ града и околността му паметници, като черкви, мънастири и т. н., сж били затрити съ чукъ по заповѣдта на Одринския митрополитъ (около 1850 г.)

¹⁾ Вѣроятността за вземане отъ Сливенъ и мънастиритѣ му цѣнни старобългарски книги или други паметници при идването на турцитѣ въ града и за занасянето имъ въ ближнитѣ балкански краища е голѣма. *Венелинъ* въ първото си писмо до Априловъ казва, че той чувалъ какво «по дорогѣ отъ Котла (Казана) въ *Сливно*» въ болшомъ селѣ Жеравнѣ у тамошняго священника есть огромный сундукъ старо-болгарскихъ рукописей на пергаментѣ. Изъ етого драгоцѣннаго сокровища мнѣ случайно только досталось пять листовъ, вырванныхъ изъ одной Богослужебной книги. Пергаментъ ветхой, а по почерку видно, что книга писана до 1400 года. . .» (Ср. по-нататѣкъ цитиранитѣ трудове на *Венелинъ*).